

OPONENTSKÝ POSUDOK
pre inauguračné konanie doc. Ing. Radoslavy Kanianskej, CSc. na vymenovanie za
profesora vo vednom odbore environmentálne inžinierstvo

Na základe rozhodnutia Vedeckej rady Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene zo dňa 5. 12. 2024 o menovaní oponentov pre inauguračné konanie doc. Ing. Radoslavy Kanianskej, CSc. vo vednom odbore Environmentálne inžinierstvo a následného menovania dekanom fakulty prof. Ing. Mariánom Schwarzom, CSc. za oponenta spisu uchádzača pre vymenúvacie konanie za profesora zo dňa 8. 1. 2025, predkladám v zmysle predložených dokladov, ale aj na základe osobných poznatkov z profesionálnych kontaktov s menovanou, k uvedenému konaniu tento oponentský posudok.

Vedeckovýskumná činnosť uchádzačky

Vedecký profil uchádzačky už v štádiu doktorandského štúdia formoval jeho zamestnávateľ, ktorým bol vtedajší Výskumný ústav pôdnej úrodnosti v Bratislave. V súlade s výskumnými aktivitami pracoviska, dosiahnutým vzdelaním i špecializáciou, orientovala svoje aktivity predovšetkým na problematiku interakcie pôdy s ostatnými zložkami životného prostredia, neskôr aj na problematiku udržateľného vývoja agrárnej krajiny. Na tomto pracovisku našla uplatnenie v riešení problematiky pôdnej acidity (reakcie) aj v súvislosti s obsahom hliníka v pôde. Súbežne sa podieľala na aktivitách spojených s monitoringom pôd Slovenska ako súčasť Monitoringu životného prostredia SR.

V rokoch 2001-2010, ako vedúca odboru hodnotenia životného prostredia a neskôr aj odboru environmentálnej výchovy v Slovenskej agentúre životného prostredia, ako špecialista pre pôdu a poľnohospodárstvo, sa venuje problematike poľnohospodárskej biomasy ako obnoviteľného prírodného zdroja, ale aj problematike degradácie a kontaminácie pôd v problémových územiach Slovenska.

V súčasnosti pôsobí vo funkcií docent na Fakulte prírodných vied UMB v Banskej Bystrici. Jej aktivity v rámci vedy a výskumu sú zamerané na problematiku ekosystémových služieb pôd, ochranu a využitie ekosystémov a biologickú diverzitu. Zvlášť významné sú jej aktivity v oblasti šírenia tradičných ekologických poznatkov. V tomto smere je jedným z hlavných propagátorov a iniciátorov ich šírenia na Slovensku. Jej výskum má ambíciu pasportizácie a systemizácie doterajších informácií o ekologizácii agrárnej krajiny, s vyústením do organizovania i tvorby komunikačných kanálov s domácimi i zahraničnými expertmi.

Výsledky vedeckovýskumnej činnosti uchádzačka prezentuje na vedeckých podujatiach doma i v zahraničí, využíva ich v expertnej činnosti a v pedagogickej práci. Je autorkou, či spoluautorkou 8 monografií vydaných v domácich vydavateľstvách a do jednej domácej monografie prispela formou kapitol. Podieľala sa tiež na vydaní 5 vysokoškolských učebníc. Eviduje 20 príspevkov v zahraničných, jeden príspevok v domácom karentovanom časopise, 9 zahraničných a 4 domáce príspevky v databáze SCOPUS resp. WOS. Okrem toho v zahraničí odpublikovala 7 a doma 18 prác vo vedeckých časopisoch. Bohatá je jej účasť, ale aj publikačná aktivita formou príspevkov, na rôznych vedeckých konferenciách. Na svoje práce ku dnešnému dňu zaznamenala 722 ohlasov registrovaných v databázach WOS, resp. SCOPUS. Je, resp. bola členkou 10 domácich i zahraničných profesijných organizácií zaoberajúcich sa problematikou pôd, environmentu i biodiverzity.

Konštatujem, že scientometrické ukazovatele uchádzačky pre vedeckovýskumnú a publikačnú činnosť spĺňajú v súčasnosti platné kritéria Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene pre inauguračné konania.

Pedagogická spôsobilosť

Pedagogická činnosť uchádzačky sa datuje od roku 2011, kedy ako odborná asistentka začala pôsobiť na Fakulte prírodných vied UMB v Banskej Bystrici. Ku dnešnému dňu predstavuje dĺžka jeho pedagogického pôsobenia 14 rokov. Od roku 2018 roku pôsobí vo funkcii docent.

Ako odborná asistentka zabezpečovala na 1. stupni štúdia predmety Pedológia a ochrana pôdy (semináre), Základy prírodovedného terénneho výskumu (cvičenia), Základy práva a legislatívy životného prostredia (prednášky), Monitorovanie zložiek životného prostredia (prednášky, semináre), Tvorba projektov (prednášky, semináre), Obnoviteľné zdroje energie (prednášky). Na 2. stupni to boli predmety Ekosystémové služby (prednášky, semináre), Zelený rast (prednášky, semináre), Posudzovanie vplyvov na životné prostredie (prednášky). V anglickom jazyku zabezpečovala prednášky z predmetov Principles of Field Research, Green Growth, a Actual Anthropogenic Threats to Soil and Regulation Measures under Conditions of Slovakia.

Ako docentka bola a je gestorkou predmetov Abiotické zložky životného prostredia (1. st. prednášky, semináre), Základy pedológie (1. st. prednášky), Základy práva životného prostredia (1. st. prednášky), Tvorba a riadenie environmentálnych projektov (1. st. prednášky, semináre), Ekonomické aspekty životného prostredia (1. st. prednášky), Klasifikácia a význam pôd (2. st. prednášky, semináre), Ekosystémové služby (2. st. prednášky), Zelená ekonomika (2. st. prednášky). Na 3. stupni štúdia bola gestorkou predmetov Geochemia pôd, Kvalita a degradácia pôdy a Green Growth.

Ako členka pôsobí v odborových komisiách doktorandského študijného programu Environmentálna biológia, Sanácia environmentálnych záťaží a Ochrana a využívanie krajiny. Doposiaľ vykazuje dvoch ukončených doktorandov. Bola vedúcou 14 bakalárskych a 19 diplomových záverečných prác.

Významným počinom uchádzača je aj autorstvo a spoluautorstvo 4 vysokoškolských učebníc, jednej učebnice pre stredné a základné školy a 2 skrípt a učebných textov, ktorých orientácia odráža jeho profesionálnu orientáciu. V rokoch 2004-2005 absolvovala viacero kurzov (aj v zahraničí) zameraných na environmentálnu biológiu, sanácia environmentálnych záťaží i ochranu a využívanie krajiny (Holandsko), chemometriu na PC (UK Bratislava), štatistické metódy, zdokonalenie anglického jazyka i vysokoškolskú pedagogiku (UMB B. Bystrica).

Predložený inauguračný materiál dokumentuje rozsiahlu a kvalitnú pedagogickú a výchovno-vzdelávaciu prácu doc. Kanianskej. Konštatujem, že ukazovatele uchádzača pre pedagogickú činnosť spĺňajú platné kritéria Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene pre inauguračné konania.

Predpoklady k dosiahnutiu hodnosti profesor

Okrem vedeckých, pedagogických i osobnostných predpokladov sa ako podmienka udelenia hodnosti profesor vyžadujú aj formálne náležitosti:

- Absolvovaním doktorandského štúdia na VÚPÚ v Bratislave vo vednom odbore všeobecná rastlinná výroba a obhájení dizertačnej práce v roku 1998 získala uchádzačka titul CSc.
- Habilitačným konaním na SPU v Nitre v roku 2017 získala titul vysokoškolského učiteľa – docent.

Konštatujem preto, že uchádzačka plní formálne, odborné i pedagogické predpoklady pre dosiahnutie profesorskej hodnosti.

Závěrečné hodnotenie

Profesionálny vývoj uchádzačky odráža prechod od problematiky elementárnych vied ku problematike vied komplexných a syntetických. Tento fakt je badateľný v jej publikačnej a pedagogickej činnosti. Na základe predložených materiálov a osobných profesionálnych skúsenosti konštatujem, že doc. Ing. Radoslava Kanianska, CSc., **spĺňa podmienky** na profesorskú inauguráciu v odbore Environmentálne inžinierstvo. V tomto odbore patrične rozvíja a ovplyvňuje vedeckú školu a je uznávanou vedecko-pedagogickou osobnosťou.

To, čo som uviedol v posudku ma oprávňuje urobiť **odporúčanie, aby doc. Ing. Radoslava Kanianská, CSc. bola menovaná profesorkou vo vednom odbore Environmentálne inžinierstvo.**

Verím, že jej menovanie bude prínosom pre slovenskú vedu a pre pedagogickú prácu na slovenských univerzitách.

V Prešove 15. 4. 2025

prof. Ing. Jozef Vilček, PhD.